

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet
B-Gyarmaton.

Előfizetési pénsek, reklamációk és hírdetések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére s a nyitólírt vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: 6t határozott poltár 6 kr. — Nagyobb és többetűs hirdetések jutányosan csökkenthetők.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyitólír garmond sor: 20 kr.

Kevesen vagyunk!*)

Nagy és művelt országnak azt szokták nevezni, melynek elegendő számú lakója van a föld területéhez mérve, melyet elfoglalt; képes azt jól megművelni és magának hazája számára gazdagon kamatoztatni; és nem szorulva pusztán a földművelésre, kés és gyáripár által gazdaggá, jó törvények által biztossá, tudomány és művészet által híressé tenni.

Mióta nemzetünk hosszas álomból ébredni kezdett, és a jó isten lelkes vezetőikkel áldotta meg: ezek mindenikének az volt törekvése, hogy hazánkat ilyenre érve.

Gróf Széchenyi István, a „legnagyobb magyar” jó száraz és vízi utak, gőzhajózás, az állattenyésztés által igyekezett gazdaggá tenni nemzetünket; Deák Ferenc és márok bölcs törvények által igyekeztek biztosítani a nemzet jogait s a személy és vagyon szentségét; végre igen sokan a nemzet tudományos művészetek fejlődését mozdították elő.

Több mint egy félszázad óta tart a szép és nemes munka: de olvégre is mindenki, ki nemzetünk baladájáról mélyebben gondolkozott és hazája iránt melegebben érzett, kénytelen volt belátni, hogy az ország csak úgy lehetne igazán virágzó, ha lakóinak száma annyira emelkedik, hogy tágas pusztáinkat be tudja népesíteni, meg tudja művelni; s ha népesedésünk által a különféle iparágaknak is elég munkaerő juthat. Mert a pusztán földművelésből és baromtenyésztésből élő nemzet mind jobban eltöprekszik, csendesebben rendezi be házáat, kényelmesebben él: annál nagyobb adózójává válik azon országoknak, melyek iltóztató kelméi, butorságát stb. drága áron adják el neki.

Egyezéssel, ma már mindenki belátja, hogy hazánk legnagyobbszüksége van munkaerőre; hogy kevesen vagyunk; és hogy hazánk népünk jólétének emelésére első szükség lenne, hogy a nemzet szaporasága más művelt nemzetekkel legalább is lépést tartson.

Ej most is sokan vagyunk, alig tudunk egymástól megélni! — mondja egyöntelmű szűkebbül s még szűkebb eszű ember Nekem egész teltem van két flammak már csak fél-fél lesz; ha négyen lennének, már csak egy negyed jutna egyre!

Lássuk, igaz beszéd-e ez?

Igaz és igaz lenne, az következne belőle, hogy irtunk ki nemzetünk felől, aztán ennek felét így tovább; s minél kevesebben leszünk annál könnyebb, boldogabb lesz az életünk. Meglehető; de a történet s a természet példái azt mutatják, hogy a nagy nemzetek elnyelik a kicsinyeket, mint a nagy hal a kicsiny halat; lehetne hát amolyan bölcsesség mellett belőlnünk más nagy nemzetek részére — egy kövér falat.

De ez az ország, melyet atyáink vére öntözött, az a szabadság, melyért őseink küzdöttek, az a dicsőség, melyet nemzetünk vérrel és verejékekkel egy ezredéven át érdemelt ki, — az nem lenne a miénk!

Még hát szükséges-e az atya minden gyermekének abból a néhány barázdát földből megélni, mely örökül marad rá?

Epen most 1848 óta egyenlő jogú polgárai vagyunk a hazának midanyian; észrel és akarattal lehet a leg-egyszerűbb és szegényebb, földműves, vagy iparos fiából pap a püspökségig, politikus a miniszterségig, katona a generáliságig; iparos, kereskedő, a milliommosságig! Van is már rá példának elég látat maradjon az egész család egy rakáson az eke mellett, mint a rakamazsi krumpli; hanem induljon ez az szorgalmat után, különböző pályára!

Ezek szerint hát csakugyan jobb lenne, ha többben volnánk ezen a szép magyar földön; elférhetnénk, egymástól 3-4 szer annyian is; nem tartanánk a hatalmas szomszédoktól; pusztáink benépesülének; városok, falvak emelkednének, nagy gyártelepeink épülnek, melyekben hazafi kéz teljesítene azon munkát, melyért most csaknem minden pénzünket a népes művelt országoknak adjuk; évenként több mint háromszáz milliót győlecsra, kartonra s egyéb szövetekre, selyem ruhára, ezíra pántlikára! . . . számítsák ki kedves polgártársak, hány mérő buzát kell eladnunk, míg ez a háromszáz millió kitelik belőle? De hát miért nem vagyunk többen?

Akarnak polgártársaim igaz szót hallani? Én megmondom.

Mert elhagytuk, elhagyjuk magunkat. Elhagyjuk vétkes hanyagságunkból, „bánum is én” féltékenységünk. Mert nem szeretjük eléggé önmagunkat, hazánkat, nemzetünket. Mert nem gondolunk vele, ha gyermekünk, felnőttünk elpusztul; és összedugott kézzel nézzük népünk, saját magunk nagy romlását!

Nehéz vádak ezek kedves polgártársaim: de fájdalom, igazak. Bizonyítom.

E század elejétől fogva egész Európában — s pár évtized óta nálunk is szokásba jött a népszámlálás. Halottunk felőle mindnyájan. Ezen népszámlálásból a következő adatokat hozom fel.

Európa miveltebb tartományaiiban a nép szaporasága oly nagy, hogy csak 45-45 év szükséges arra,

hogy a nemzet magát megköltszerezze. Magyarországon ha a szaporodás így halad, miot most, 120-130 év szükséges, hogy a nemzeti létszám megköltszereződjék; ez is csak bekésséges és kedvező viszonyok mellett.

Magyarországon 5 százalékkal több gyermek születik, mint Európában bármely országban; de viszont a kisdetek halandósága oly nagy, hogy egyedül Oroszország mögje felül.

Különösen a 3-7 éves gyermekek halandósága nálunk az 50-55 százalék között ingadozik: e szerint a nemzet létszámának fele elpusztul mielőtt, a 7 éves kort elérné! Még ki mondani is borzasztó!

Most már azt kérdeim, mi lehet a roppant halandóság oka?

A szegénység, vagy rossz élet? Nem! Európának alig van népe, mely általában véve jobban élne a magyaráll. Nem is ez az oka: a legjobban kenyér a legjobban bor, a legkínzóbbi buszomű, dobtany az egész világon itt terem; fölünk veszik azt más országok is, melyek a jónál jobbra akarnak szert tenni. Lisztőket, borunkat elbordják széles ez világra.

Talán a szerencsétlen egyéji viszonyokra fogjuk? . . . Az is nehéz lesz; Magyarország éghajlata általában egészséges, itt ott van egy kevés macarvidék; de az életmód ezeken is biztosítja, kivált az állandó lakókat.

Vagy talán rendetlen életmódunk az oka? . . . Ebben már több való lehet. Mert bizony mi egy egy keresztelőre, névnapon, menyegzőre vagy toron megesszünk iszunk személyenként háromnyit, mint a mennyei egy-egy egészséges gyomrot kielégít, s megesszünk, iszunk annyit, mely egyöntelmű szegény családok egy negyed, vagy félére is elég lenne. Különösen bármily régi, de nagyon rút és embertelen szokás a halotti tor, mely igazán a pogány korakból maradt ránk. Mert, hogy annak a családoknak, mely örömet, vagy éppen támaszt veszített el, még néhány hónapra való eledelét is el-egylük-igynak, ez embertelen dolog, hogy abban a házban, melyben a legnagyobb fájdalom ütötte felátort, még az nap tivornyázzunk, ez nem illendő, nem keresztény szokás! . . . De elég most erről. Különben is a jó isten a magyar embert jó gyomrral áldotta meg, mely még az elfűlő kiáltást is elbírja. Ez tehát annyival kevésbé oka a halandóságnak, mivel a halandóság a 3-7 éves kisdetek között legnagyobb; ezek pedig a tivornyákban kevésbé vesznek részt.

E szerint alig marad egyéb hátra, mint töredelmes szívvel bevallanunk, hogy nemzetünk keves voltának, lassu növekedésének, egyetlen főoka: saját gondatlanságunk.

P. Szatlmáry Károly.

Ő felsége Nyitrán.

Fényes napok folytak le szeptember 4-én és következő napjain az Őrg Nyitrán. A király volt ott, hogy meglátogassa népét valamint az ott nagyszámúban összpontosított honvéd seregét. Gróf Gyürky közös főispánok állt az űn pilyes fogadtatás élen és kétséget sem szenved hogy minden a legjobb rendben sikerült.

Kedves kötelezetget véltünk teljesíteni midőn főispánunknak díszelőg beszédet írtunkban is közléstünk valamint az Ő felsége által arra tett válaszokat.

Gróf Gyürky Nyitravármegye nevében a következő beszéddel üdvözölte Őfelségét!

Császári és apostoli királyi Felség!

Legkegyelmesebb urunk!

Hölölatolajesen üdvözölöm Felségedet Nyitra vármegye területén. Legmagasabb ut időzése fölötti örömlünk épp oly határtalan, a mily sürő az őhajásunk. Hogy az itt töltendő pár nap alatt Felséged magát teljesen otthon érezze. Ez a megye lakoságát nagyon boldoggá fogja tenni.

Erre ő Felsége következőleg válaszolt:

Fogadják köszönetemet ezen szívélyes fogadásért melyben hű ragaszkodásuk újabb kedves zálogát látom. E vidék lakosai iránt mindenkor jóakarattal viseltetem s szívesen használtam fel az alkalmat körükben, bár csak rövid ideig is, időzhetei. (Élénk éljenzés)

Ugyancsak Gróf Gyürky főispán a Nyitrán megjelent törvény hatóságok képviseletében következő beszédet intézett ő felségéhez:

Császári és apostoli király.

Felség! Legkegyelmesebb urunk! Harminczöt éve mult annak, hogy Felséged ezen várost legmagasabb látogatásával megtisztalni kegyeskedett. Akkor is teljes kifejezést nyert Nyitra vármegye lakoságának Felséged iránti mély hódolata és még inkább kifejezését nyer most, a midőn a lezajlott 35 évnek is ügyszólván minden napja Felséged igazságos, Felséged jó, dicső uralkodását hirdeti: Igen: Felséged legmagasabb intézkedéseinek s alkotásainak ügyszólván mindegyike a népei iránti szeretet, a népes és lovagias gondolkodás szivódik be s ez a kultúrassá amaz igazi ragaszkodásnak, hűségnek és lojalitásnak, amelylyel Felséged iránt a hazának minden egyes polgára viseltetik. Boldog vagyok, hogy ezen érzelmeknek egy Nyitra vármegye, mint a szomszéd és itt küldöttségileg képviselt Bars, Komárom, Pozsony, Trencsen és Túróc vármegyék nevében tolmác oliai alkalmam van. Szerencsésnek

érezem magamat, hogy Nyitra és az imént megnevezett megyék küldöttségeit Felségednek bemutatbam és midőn ezt teszem egyszerűmnd alázattal kérem Felségedet, fogadja kegyelmesen hódolatuikat az a hódolatot, mely hűségben és ragaszkodásban nemcsak ezen és a szomszéd vármegyék lakoságánál, de az ország legfőbb részének lakoságánál is minden alkalommal kifejezésre tör és a mely hódolatról mindenki tudja, hogy az a kendőzeilen szeretetnek s az őszinte hódolatuak kifejezése. Az isten tarssa, az isten éltesse Felségedet sokáig népeinek örömeire, népeinek boldogságára! (Hosszantartó lelkes éljenzés)

A király ezen beszédre, mely csend közepett, a következőkép válaszolt:

Köszönettel fogadom hódoló üdvözlőlkéte. Felső Magyarország népességénél a trón iránti ragaszkodás mindenkor mélyen gyökerezett s meg vagyok győződve hogy a nép vallás és nemzetiégi küldöbég nélkül hazafias érzelmekben is egy színvonalon áll és egynek érzi magát kedvelt Magyarországon többi lakóival s hogy az elválaszthatlan alatt valói hűség és hazaszeretet érzelmait mint eddig, ugy ezentúl is biven meg őrendi.

Vigyék meg egyéb iránt küldölknek királyi üdvözlömet, legjobb kívánataimat szellemi és anyagi jólétükért, melynek előmozdítására irányzott törekvéseikben rokonstevemre és oltalmamra minden körülmények közt számíthatnak. (Lelekesült, hosszantartó éljenzés)

Az erre következő cercle majdnem egy órát vett igénybe, mely alkalommal a király a küldöttségi tagok közüligen sokat megköszöntással (intetett ki és behatóan tudakozódott a nemzetiségi és nyelv viszonyokról. Ő Felsége láthatólag örövendett, ha a népek a magyar nyelvben való előmenetete jelentetett neki.

Nógrádvármegyei tantestület közgyűlése.

(Folytatás és vége)

Cikkünkkel a mult számban a tantermuzeummal fejeztük be, melynek felállítására megyei kérdéstétezt. De nem kevésbé fontos Nógrádvármegye fő drájának kérdése is.

Nógrádvármegye földrajzára is elég szűkeg volna. Ez a kérdés már 8 év óta vajdúdik. Az adatok, 14 község híjjával mind beérkeztek. Most azon helyes intézkedés történt hogy a műre 50 aranyból álló pályadíj szavaztatott meg, s a vármegye monografiái bizottságához is kérelem intéztetik, hogy ezen műre mely a monografia megírásánál nélkülözhető nem lesz, bizonyos segély összeget utalványozzon.

A közgyűlés folyamán ugyancsak Gönczöl János felolvast: tartott S. Tarján tanügyi viszonyairól, meg lehetős történetiről telfogással. Eszerint S. Tarjánban 1397 ben épült az első templom, valamire való iskola csak 1812 ben keletkezett, melyben már irni is tanítottak Luspai János kántor uram oktatása mellett. 1832. mikor Seitzerszky János oroszai püspök volt az iskola kibővítettett s 80 tanulója volt. 1877 ben már 2 tanterem, 1881 ben 3, 1884 ben 4-ik tanterem alakult s most már a bányá telepen, a vasgyár telepen, szalgói telepen és Inaszon virágzó és mintaszerűen berendezett iskolák vannak s 1871-től izraelita iskola is alakult. Az érdekes felolvasást elismerő nyilatkozatok kísérték.

A közgyűlést a bányatelepen lévő iskola egyik termében rendezett kiállítás szakította félbe, mely kiállítást Komjáthy A. kir. tanfelügyelő úr ünnepi beszéddel nyitott meg. A kiállítást tankönyvek, kézi munkák, iskolai szerek és a közreó átalakulást feltűntető ásványok a közönséges kiállítások fölő emelték. Ebben méltó elismerést érdemelnek Porázik György, Gönczöl János, Pernő Ferenc és Koháry János tanító urak.

Vilim József egyleti pénztárnok számadásai rendben találattván, a pénztárnok köszönet nyilvánítás mellett felmentetett. Az egylet vagyona készpénzben 1727 frt 67 kr. Az árvaház összes gyűjtési eredménye 686 fr: 17 kr, mely összeg a b gyarmati pénztáresetben van gyűmölöszés végett elhelyezve.

A közgyűlésen az egylet tiszteletbeli tagjaint választattak: Seitzerszky János és Miel Zsigmond urak, továbbá Gönczöl Pál, Péterfy Sándor és Gyertyánfy István országos tanügyi capacitások

Igen érdekes előadást tartottak Tomesko N. és Zelenka J. tanító urak a növekedéseknek az iskolában mikép és hol leendő elhelyeztetéséről.

Végül a tantestület igen szép jelt adta tapintatosságának azáltal, hogy Komjáthy Auselm kir. tanfelügyelő urat a jövő évben, mikor is közpályán való működésének 60 dik évfordulóját és 70 ik évét töltendi be, óvatióiban kívánja részesíteni.

E végből a közgyűlés helyből Sándor városra lón megállapítva.

A közgyűlést díszbeid körötte, melyen 86 vendég vett részt. Ugyan az nap megtökintetett a rimamurány szalgó tarjani vasfűtőmű gyárat és a híres űrg gyárat. Este táncmulatság volt a kármú dísztermében. Másnap, számos helygy kíséretében kirándulás rendeztetett Szalgó várára, melynek romjai alatt Rutkay Sándor

*) P. Szatlmáry Károly, jelen íróknak „Piros könyv” cz. legújabbban megjelent művéből.

keszfehérvár szépe igen nagy számban és pazar fény-nyel öltözve jelentek meg; különösen kitűnt Havranek ldáska, a bál királynéja, a ki még a jelenlevő szerb király figyelmét is magára vonta, ugyanevű, hogy gr. Zieby Jopó által magához kérésre és huzamosabban társalgott vele.

A kiállításán kívül sok érdekes dolgot láttak a kirándulók a régi emlékekben gazdag magyar királyi székvárosban; ilyenek Szt. István koponyája, mely a merész boltozatok alatt nyugvó főtemplom kincstárában, Szt. István királynak vert szobrából készült nagy értékű mellezobrába, kristály üveg alá van befoglalva.

A városbázán látható továbbá Székesfehérvárnak mint megerősített városnak legrégibb képe, magas bástyákkal és mély sáncokkal, melyeknek maradványai a püspöki kert mellett mai nap is meg vannak; ugyan- csak megemlítést érdemel egy a képen látható arab stílusban épült épület, úgy látszik török templom vagy furdó, mely még jelenleg is fönáll és összerúszolható lenne felismerhető.

Igen érdekes még Mátyás királynak román stílusban épült kápolnája; a püspöki kert pedig valóságos múzeuma a római régiségeknek; ugyanitt látható IV. Béla király sírjának helye is, a mi a kert bejáratától jobbra éppen a püspöki lak sála mellett volt.

Meglepően szép a püspöki palota, a tudós fehérvári püspök gazdag könyvtárával, melyben sok régi magyar könyv, köztük több megbecsülhetetlen értékű van.

Az újabb épületek közül megemlítést érdemelnek: a gymnasium, árvaház, a keleti parancsokeg palotája és a honvéd lakotanya; a Vörösmarthy szobra és a francia izléssel rendezett gyönyörű sétány, -- Havranek polgármester úrnak alkotásai.

A résztvevők nem győzik magasztalni Fehérvár közönségének vendégszerető fogadását, különösen pedig Havranek polgármester úrnak előzékeny és mindenkit lekötölező modorát, a mivel nem csak a város és megye nagybecsülését, hanem a jelenlevő méhé- szeket is annyira megnyerte, hogy ámbár maga nem foglalkozik méhészetrel, közkívánságra nyilvánult, hogy az ország méhészeti társulat tisztelőbeli tagjait válassza, a mi minden esetre meg is fog történni.

Csitári iskola ügy.

A „Nógrádi Lapok“ egyik vasárnapi számában egy cikk jelent meg, mely oly, alapjában is, téves információkat látszik folyamán lenni, hogy kötelességem nek tartom amennyire képes vagyok a cikk beküldőjét s a lapok olvasóit a valódi tény állásról felvilágosítani.

A tanfelügyelő úr a bizottsággal egyetértve elmozdította Brozik urat és jogosan. Novezett tanító ugyanis még nem volt véglegesítő; csak a próba év sikeres befejezése után volt megerősítendő állásában. Midőn az 1886-7. tanév folyamán a látogatást tevő kir. tanfel- ügyelő úr látta Brozik tanítási módszerét és sikerét, előre figyelmeztette, hogy ha az iskola év végeig mu- laztatását nem pótoltá, mit a vizaga lesz hivatta ki- táról, végleges megerősítésre ne számítsa. Brozik úr tehát tudta az alternatívát, ő volt oka, hogy a rosszabb részt vállaltotta. A vizaga bírálataba bocsátkozni nem akarok, csak annyit jegyzek meg, hogy a tanfelügyelő úr ő nagyságának képviselőjében jelenlevő iskola látog- totól. Moháry Gyula varbói plébános úr indítványá- ra folytán elhatározatot még egy próba év kitűzése, hogy Brozik úr helyrehozassa amit mulasztott.

A vizaga nem sikerült, véglegesítést nem remél- hetett, hol van itt „egyoldalú felfogás a kir. tanfelügyelő úr részéről?”

Brozik úr tehát éppen nem azon jóles tanító, mi- nek a cikkíró feltételeit akarja, mert ha próba év ily kudarcra végződik s a tanítás oly hiányait tárja fel, mit lehet várni akkor, ha a tanító véglegesítő nem fél már az elmozdításától? Az eljárás igazságos volt.

A cikkíró továbbá jónak látja Brozik ur elmoz- dítását Szabó István iskoláskénti elmozdítását, melynek véleményének s a „cherche la femme“ elvének betudni. Az előbbi meg csúfolására elég legyen megjegyezni, hogy a vizaga napján tartott iskoláskénti gyűlés alkalmával éppen Szabó István volt az, ki Vajda Miklós gárdonyi tisztartóval együtt, Brozik véglegesítése mellett har- czolt. A házasság pedig nem megy úgy „mir nichts, dir nichts“ féle módon azt Szabó ur is tudja, ő tehát éppen nem lehet Brozik ur véglegesítését a házassá- gától függővé, mely közte és az ővegy tanítónő lánya közt jött volna létre. Ezek különben családi ügyek, mi- ket piacra bordan nem „chik“ szinte úgy, mint gya- pusitani az újonnan választott ctitári tanítót, mintha ily titkos házassági faktum árán lett volna megválasztva. calamiano audacter semper aliquid hiet: de akkor késő ha visszavonjuk.

Nem járt a méltányosság útján tehát az, aki Bro- zik urat mártírnak mutatta be s az illető közegek ál- dozatát. De a „Sum cuique“ elve szerint nem helye- sebb a közig. bizottság azon eljárása, hogy Brozik urat arra nem méltatta, hogy elmozdításáról értesítse.

De éppen kárbaáztatandó azon közöny és nem törő- dés, melyet a közegek s maga az állam a tanítók iránt tanúsít. Évek mulnak, míg a kormány kiutalványozza a segélyt s addig miből éljen a tanító? Ha nem fizet rendszeren a gazdag állam hogy fizetne a szegény köz- ség? Ugy történik, hogy a tanító, hogy legyen mit en- nie, kénytelen 12 óra járányú pusztára menni tanítani mint ezt Brozik úr is eslekedte. Így aztán pezozo szenved a tanítás, silány az eredmény. Tessék a tanítókat rendszeren fizetni, tessék az illető közegeknek pontosan eljárni az iskolába s gyakorolni a felügyeletet akkor de csak akkor nem fog ily tanító elmozdításánál a gyamu felébredni: „Hátba ez csak személyes boszu eredménye?”

Petz Géza,
matszali káplán.

H i r e k.

Hymen. Dr. Luchkovics Gábor kir. közjegyző be-

lyettes szeptember hó 1 én vezette oltárhoz Gonda Er- zebet kisasszonyt. -- Kardos Sándor szemorvos o napok- ban jegyezte el Hoffman Malvin kisasszonyt Hoffman Dávid bányi lakos leányát.

A közigazgatási bizottság havi ülését szept. hó 14 én tartandja meg.

Az Ipolyi emlék tábla. Ipoly Keszin folyó évi ok- tober hó 20 án fog ünnepélyesen lelepleztetni.

Az orosz. színésziskola növendékei által f. hó 3 án rendezett előadás úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben fényesen sikerült. A szinkört csaknem egészen betöltő, a jó részben vidékiekből is álló intelligens közönség nagy várakozással telten leste az előadás kezdetét. Nagy örömmel fogadták Szerémy Zoltán urat, ki a szinpadról jelenté, hogy a hirdett két vígjátékot megelőzőleg „A fal tövében“ című franezia kis vígjáték fog színo ke- rülni. A függöny felgördült, s ott láttuk, fehérbe öltö- zötten, lezékéjét tanulni a legészeményibb és legkedvesebb kis Gabriellát, Szerémy Gizela k. a. t. majd kis időre Trisztánt, Dezső József urat, ki ismeretlen létere époly hamar meghódította a közönséget, mint a kis cousine ját. Párbeszédjük alatt, ha csak őket néztük, ellelejtettük, hogy a mi rozzant aránánkban vagyunk, a hol nagyon ritkán hallani azt a gyors, s mégis oly finoman ároyalt társalgást, a mi most gyönyörködtetett, s azt, az érzel- meket hiven tolmácsoló hangot, mi elragadtott s szívünk- ből szólt. Egy szóval: gratulálhatunk a nemzeti szín- házának, melynek a közel jövőben oly jeles tagjai les- zenek, mint Szerémy Gizella kisasszony és Dezső József úr, ki egész jogosan reményelhető, Halmiának, maig hi- ányzó, utóda lesz. A Szivartárczában Péchy Kálmán úrral (Morrisot) ismerkedtünk meg, ki igen szép, impo- zans alak, Egresi Gáborra emlékeztető görög profilal, határozott ítéletet tehetségéről nem mondhatunk; mert szerepei meglehetősen hálátlanok, s úgy látszik, nem egyensúlyához illők voltak. Őt már alakja skimierből mozgása is inkább a bösi szerepkörre utalja, melyen, -- ha hangja kisse megerősödik, szép sikereket fog elérhetni, mert természeti adományain kívül képzettség is fogja támogatni. Szerémy Zoltán úr, -- mondanunk sem kell, -- folyton derűslegben tartotta a közönsé- get, s különösen öreg komoranyikja az Első betegben, valóságos kabinet alak volt. Műkedvelőink derekasan megállták helyüket s jó hírnevükhez méltóan támogat- ták a fiatal művészeket Kubányi Margit k. a. igen bájos és ügyes Blanche volt, Kubányi Mariska k. a. pedig mint Albertina, ellelejtette velük, hogy műked- velő. Bakó István úr Ben Cajout adta toszés mellett, pompás humorral. A közönség a nyújtott élvezet ha- tása alatt, kitűnő hangulatban, a mielőbbi vizionlátás- élénk óhajával, tapsolva és éljenezve hagyta el a szin- kört s ment át a megyebáz kistermébe, hol a nagy bőség diczára a legjobb kedvvel tánczolt és mulatott a reggeli órákig. Ott voltak: Bakó Istvánné, Bereczlyi Ödönne, Hódossy Imréné (Kőkezi), Horváth Lászlóné, Kovácsi Józsefné, Kubányi Józsefné, Oroszlányi Ber- talanné (Kis-Kér.) Plachy Zsigáné, Szabó Vilmosné (Drabi), Szerémy Gáborné, Vörös Józsefné (Told) úr- nök, továbbá Beke Gizella, Bereczlyi Margit, Hódossy Gizella és Ilona, Komjáthy Ilona, Kovácsi Jolán, Ku- bányi Margit és Mariska, Horváth Erzsike, Mihalovits Ilonka, Plachy Erzi, Lujza és Mariska, Podhorszky Ilona, Pongrácz Jolán, Szerémy Irén és Gizella k. a.

A városi iskolásként szept. 9 én a polg. iskola igaz- gatósi termében Reményfy József előskete alatt lá- togatott ülést tartott, amelyen az Üresedésbe jött tanítói helyek mielőbbi beöltöztetése iránt tetteket meg az elő- intézkedések; több felvételi kérvény elintéztetett; a mi- niszteriumnak az előbbi évek számadásaira tett nehéz- ménei mint tévesek megvilágítottak; végül a megke- zdtét érben a fin és leányiskolák tanóra rendje megál- lapított.

A helybeli kath. templom tornyában elhelyezett szép hangú legoagyobb harang, mint Kisasszony nap- ján észrevették, meghaadt. Nagy ennél fogva az aggo- dalom a hívek között, bár remélik, hogy a kegyes pa- roncsok mielőbb segítői fognak a bajon.

Halálozás Kovács Pál helybeli köztisztelőben álló szabó iparos hosszas szenvedés után elhalt szeptember 7 én közrészvét mellett temettetett el.

Táncziskola. Bodnár Sándor táncz és illem tanár o hó 6-án kezdte meg hat hétre terjedő tanítási idő- nyét a „Polgári iskola“ tantermében, tanítási idő min- deunap fel 3 órától. félhét óráig tart mely idő alatt a beiratások is eszközölhetők. Értesülünk szerint Bodnár határozottan meg felel a nekünk bemutatott bizonylatoknak, mert úgy a Tánczban mint a testállás- járás és testtartásban valamint az illemtanban alapos járassággal és gyakorlottsággal bír, tanítási módszere egészen új és alapos, azért felhívjuk o helyen mind azon szülőket, kik gyermekeiket a fenti tantárgyban kiképeztetni ohajják, nemkülömben azokat, kik már tanultak, de a tánczban magokat gyakorolni ohajják o hó 13 ig magokat be iratni elemulassák, mert azoa- tul tanítványok nem vétetnek fel.

Konjáthy Jenő polg. iskolai títító Szencsere lett áthelyezésének alkalmából lapunk utolsó számában tett megjegyzésünket az iskolásként több tagja sérelmesnek tekintvén, miután intenziónak a legjobb volt, s nem szö- rotoók ha az ilykép közmegegyezésre megoldott kér- désből további félreértések és viták támadnának: ki- jelentjük, hogy megjegyzésünkkel sem az iskolásként, sem más hatóságot érinten: nem volt szándékunkba.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat. A „Nógrádi ellenzék“ legutóbb megjelent száma mint mondják, volt szives csekély személyemmel is foglalkozni. A menyiben annak érdeműs (?) szerkesztője holmi erkölcsi bíró- ként lépve fel, egy mulatságon való magaviseletet ellen kel ki és szolidabb magatartást predikál. Mint fiatal ember igen közönsé- ges s szives figyelemvetést, ha arra illetékes tisztóságos em- bertől, származóktól, de oly egyéntől, kinek viselkedéséről ha fel- lebbentének a fátlyolt, nagyon furcsa dolgok jinnének felszínre

*) E rovatban foglaltakért, nem vállal felelősséget a szerk.

(például az aszpa ezüstől vasról állomán, vagy egy állomány, tő- tenete, a szirkli korcsolyázó egyet jég székű, egy elteremt pus- ka, a báró Marschall féle prazsig, -- stb. stb. el nem fo- gadhatom. Megjegyzem, hogy netalán hírlapi cikkreire, mint airtó- képtelen hírmától származóakra, talán válaszolni nem fogok. Schmidt Gyula.

Magyarország legjavasabb s-legrszo- savdusabb asvány vize, a

SZOLYVAI POLENAI

meiy savanyúvizek. borral vegyítve, a legkellemesebb ádító italt nyújtják; gyomor- és idegbajokban gyors és ki- tűnő segélyt adnak; tüdő-, hörgbántal- maknál, húgycsőhólyag hurutoknál és jarványos betegségek alkalmával kitű- nő gyógyszert kepeznek, -- mindenkor megrendelhetők

MARSALKÓ KÁROLY

munkácsi uradalmi ásványvizbérlnél Nyíregyházán; s kapható jelesb gyógy- szertárakban, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben is.

Horváth Danó,
felelős szerkesztő.

NEW-YORK

KIZÁRÓLAG KÖLCSONÖSSÉGEN ALAPULÓ BIZ- TOSÍTÓ-TRSASAG.

Alapított 1845-ben.

Biztosítéki alap 1886. január 1-én 350 millió frank.

Alapítása óta 1886 január 1-ig a New-York 222,912 kötvényt állított ki, biztosítván . 3,624,647,762 frankot, Evi díjakban bevett . 746,373,352 " Kamatokban bevett . 189,309,454 " Szerződéses eselékessé geért fizetett . 228,008,072 " Nyereményekért s vásár lásokért fizetett . 233,687,453 "

A New-Yorknak Amerikán, Ázsián és Afrikán kívül Európában a következő fővárosokban van- nak fiókjai:

Berlinben	Rómában
Londonban	Turinban
Bécsben	Kristiániában
Brüsseben	Lissabonban
Kopenhágában	Pétervárott
Madridban	Veyeyben
Párisban	Stocholmban
Amsterdamban	Konstantinápolyban
Budapestben	

A New-York elölbiztosító társaság tisztán kölcsönös- ségen alapul: sincsenek részvényesi, tehát az egész nyereségy a biztosítottak közt osztatik szét.

Bővebb felvilágosításért fordulhatni a New-York magyarországi képviselőségéhez: Budapest, Koronaherczeg-utca 20.

3101—386. sz. Árverési hirdetményi kivonat.

A rótsági kir. járásbírósság mint teleklányvi hatóság közhí- ré teszi, hogy Grünvald Jakab vacsi lakos végrehajtónak, Králth József Keszegi lakos végrehajtást szenvedő elleni 180 frt tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a Rótsági kir. járás- bírósság területén levő Keszeg és fel: Pencs községében fekvő a keszegi 85 számú, tőkönnyben Králth József nevében álló A. I. sor 103 hrsz. és 92 népszerűsám alatti ház és birtelokra 168 frt kiki- áltási árban, a pencsi 392 számú teleklányban A. I. sor 747 hrsz. szőlőlől végrehajtást szenvedett Králth Józsefet illető fele- reszbeni jutalékra 328 frt kikiáltási árban, ugyanazon tőkönnyben 7. 2 sor 856 hrsz. szőlőlől ugyanazt illető fele rész jutalékra a bemellékelt adó bizonylat szerint 616 frt kikiáltási árban az ár- verést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok, az 1887 évi szeptember hó 20-ik napján d. e. 10 órakor Keszeg község bá- zánál és f. e. szeptember hó 30-ik napján d. e. 10 órakor fel. Pencs község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverési szándékokat tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át közepésben, vagy az 1881. évi 60. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. 1-én 3381. sz. kelt igazságügym. rendelet 8 §-ba kijelölt ovdékepes értékpapir- ban a kiküldött kezéhes letenni avagy az 1881. IX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályozó elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Terechen a kir. bíróság mint tákvi hatóságnál 1887. évi június hó 8-án.

Hirdetmény.

B. Gyarmattól háromnegyed órányira fekvő 72 holdas birtok hasznosbörbe vagy esetleg örökáron is eladó. Ugyanott egy kitűnő szerkesztő lovas cséplőgép is eladó. Hírebbet e lap kiadó híradása nyújt.

